

- షడ్ కెనాల్ నుంచి ఎస్సారెస్సీ మెయిన్ కెనాల్ కు అనుసంధాన కాలువ
- ₹30 కోట్లతో మూడు కిలోమీటర్ల మేర నిర్మాణం
- ఐదు నెలల క్రితమే పనులు పూర్తి.. నీటి విడుదల సక్సెస్
- శ్రీరాంసాగర్ లో నీటి లభ్యత లేకున్నా మూడు జిల్లాల్లో కాలువల చివరి ఆయకట్టుకు సాగునీరు
- డి-70 నుంచి డి-94 డిస్ట్రిబ్యూటరీ పరిధిలో రైతులకు మేలు
- చొప్పదండి, ధర్మపురి, కరీంనగర్, పెద్దపల్లి, మంధని నియోజకవర్గాలకు అదనపు ప్రయోజనం

గోస తీర్చిన లింక్ కెనాల్

వరద కాలువ నుంచి కాకతీయ కాలువకు కాళేశ్వర జలాలు

వరద కాలువ లింక్ కెనాల్

జగిత్యాల/ పెద్దపల్లి అక్టోబర్ 30 (నమస్తే తెలంగాణ): రాష్ట్రం ఏర్పాటు ఉత్తర తెలంగాణ ప్రజల జీవితాలకు ఒక మేలు మలుపైంది. ముఖ్యంగా ఇక్కడి అన్నదాతల జీవితాలు మారిపోయాయి. దాదాపు నాలుగు దశాబ్దాలు ఒకే ఒక్క ఎస్సారెస్సీ ప్రాజెక్టుపై ఆధారపడి సేద్యం చేసిన రైతులు, నాడు ఆయకట్టు చివరి భూములకు నీరందడం లేదంటూ ఆందోళన చేయని సీజన్ ఉండకపోయేది. దురదృష్టవశాత్తూ శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నిండకపోతే, సాగునీటికే కాదు, తాగునీటికి సైతం అల్లాడిన రోజులున్నాయి. కానీ, రాష్ట్ర ఆవిర్భావం తర్వాత రైతులకు మంచిరోజులు వచ్చాయి. సీఎం కేసీఆర్ దూరదృష్టితో కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును నిర్మించడంతో గోదావరి జలాలు పరుగులు తీశారు. మొదట మేడిగడ్డ నుంచి కాళేశ్వర జలాలను ఎత్తిపోసి ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టులోకి.. అక్కడి నుంచి రామడుగు మండలంలోని గాయత్రీ పంప్ హౌస్ కు తరలిస్తున్నారు. శ్రీరాముల పల్లిలోని వరద కాలువ జంక్షన్ పాయింట్ నుంచి దిగువకు తరలించి శ్రీరాజరాజేశ్వర (మధ్య మానేరు) రిజర్వాయర్ కు నింపుతున్నారు. ఇదే సమయంలో శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకు జీవం పోసి లక్షలతో అదే జంక్షన్ పాయింట్ నుంచి వరద కాలువ గుండా ఎగువకు నీటిని ఎత్తిపోసేందుకు ఎస్సారెస్సీ పునర్నిర్మణ ముఖ్య పథకాన్ని గతంలోనే చేపట్టారు. అందుకోసం వరద కాలువపై నిజామాబాద్ జిల్లా ముప్పాల్ వద్ద, జగిత్యాల జిల్లా రాజేశ్వరరావుపేట, రాంపూర్ వద్ద పంప్ హౌస్ లను నిర్మించి, కాళేశ్వర జలాలను ఎస్సారెస్సీ దాకా తరలించారు.

వరద కాలువ నుంచి కాకతీయ కాలువకు లింక్ కెనాల్

ఎస్సారెస్సీ పునర్నిర్మణ పథకంతో దాదాపు 122 కిలోమీటర్ల మేర ఉన్న వరద కాలువ సజీవ నదిలా మారింది. అయితే శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టులో నీటి లభ్యత లేని సమయంలో వరద కాలువ నుంచి కాళేశ్వరం నీటిని ఎస్సారెస్సీ కాకతీయ కాలువలోకి మళ్లించేందుకు లింక్ కెనాల్ నిర్మించాలని నిర్ణయించారు. దీని వల్ల ఎస్సారెస్సీపై పూర్తి భారం తగ్గుతుందని, దీని వల్ల చొప్పదండి, ధర్మపురి, కరీంనగర్, పెద్దపల్లి, మంధని నియోజకవర్గాల్లోని పలు మండలాల ఆయకట్టు భూములకు కాకతీయ డిస్ట్రిబ్యూటరీల ద్వారా పుష్కలంగా నీరందించవచ్చని అధికారులు నివేదికలు రూపొందించారు. మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్, అప్పటి నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి హరిశ్చంద్రావును ఒప్పించి ఈ లింక్ కెనాల్ ఏర్పాటు కోసం ₹30కోట్లు మంజూరు చేయించారు. ఆ మేరకు మూడు కిలోమీటర్ల మేర అనుసంధాన కాలువ తవ్వారు. దాదాపు నాలుగున్నరేండ్లలో పనులు పూర్తి చేశారు. ఐదు నెలల క్రితం నుంచి వరద కాలువ ద్వారా కాకతీయ కెనాల్ కు నీటిని మళ్లించడంతో ఆయకట్టు పరిధిలోని రైతులు ఆనందం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

మూడు కిలోమీటర్ల మేర లింక్ కెనాల్

రామడుగు మండలం ర్యాలపల్లిలోని వరద కాలువ 88.400 కిలోమీటర్ల మైలు రాయి వద్ద లింక్ కెనాల్ ను మూడు కిలోమీటర్ల మేర తవ్వారు. మల్కాల మండలం తాటిపల్లి

ఎలిగేడు మీదుగా వెళ్తున్న డి86 ఉప కాలువ

శివారులో కాకతీయ ప్రధాన కాలువపై 97.460 కిలోమీటర్ల మైలు రాయి వద్ద లింక్ కెనాల్ ను అనుసంధానించారు. నీటి విడుదలకుగాను ర్యాలపల్లి గ్రామ పరిధిలో వరద కాలువకు రెండు గేట్లను (స్లాంబాజ్) ఏర్పాటు చేశారు. 3,006 క్యూసెక్కుల సామర్థ్యంతో నీటిని తరలించేందుకు ఈ కాలువను ₹30కోట్లతో మూడు కిలోమీటర్ల మేర నిర్మించారు.

డి-70 నుంచి డి-94కు ప్రయోజనం

వరద కాలువ నుంచి లింక్ కెనాల్ ద్వారా కాకతీయ కాలువలోకి నీటిని మళ్లించడం ద్వారా రైతులకు ఎంతో ప్రయోజనం కలుగుతున్నది. మెయిన్ కెనాల్ లోని 70 నుంచి 94 నంబర్లు ఉన్న డిస్ట్రిబ్యూటరీ కెనాల్ పరిధిలోని పంటలకు పుష్కలంగా నీరందుతున్నది. ఎస్సారెస్సీ ప్రాజెక్టులో నీరు ఉన్నప్పుడే కాక తీయ కాలువల్లో నీరు పారి డిస్ట్రిబ్యూటరీల పరిధిలోకి రైతుల పంటలకు నీరందేది. అయితే ఇప్పుడు ఎస్సారెస్సీలో నీళ్లు లేకున్నా, కాళేశ్వరం నీటిని ఎత్తిపోసి, వరద కాలువను ఆసరాగా చేసుకొని, లింక్ కెనాల్ నుంచి కాకతీయ కాలువలోకి మళ్లించుకునే సౌకర్యం కలిగింది. ఈ లింక్ కెనాల్ ద్వారా ఒక ధర్మపురి నియోజకవర్గ పరిధిలోనే 7వేల ఎకరాల ఆయకట్టు రైతులకు ప్రయోజనం చేకూరుతున్నది. ధర్మపురితోపాటు చొప్పదండి, కరీంనగర్, పెద్దపల్లి, మంధని నియోజకవర్గాల్లోని పలు డిస్ట్రిబ్యూటరీల రైతులకు ప్రయోజనం కలుగుతుంది. ఇటీవలే లింక్ కెనాల్ పనులు పూర్తిగా, వారం రోజుల క్రితం నీటిని కాకతీయ కాలువల్లోకి వదిలివెట్టారు.

పెద్దపల్లి జిల్లాకు అత్యధిక ప్రయోజనం

పెద్దపల్లి జిల్లాలో ఒకప్పుడు ఎస్సారెస్సీ చివరి ఆయకట్టు భూముల్లో సగం పండితే.. సగం ఎండి పరిస్థితులు ఉండేవి. కానీ, కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మించిన తర్వాత గోదావరి జలాలు సప్తకలు చేస్తున్నాయి. జిల్లాలోని ఎస్సారెస్సీ డి-83, 86 చివరి

పెద్దపల్లి మీదుగా వెళుతున్న డి83 ఉప కాలువ

ఆయకట్టు వరకూ పుష్కలంగా సాగు నీరందుతుండడంతో పంటలు స్థిరీకరణకు నోచుకున్నాయి. జిల్లాలో మొత్తంగా 3,12,808 ఎకరాల భూమి సాగుకు యోగ్యం కాగా, శ్రీరాంసాగర్ డి-83 కాలువ కింద 1,03,339 ఎకరాలు, డి-86 కాలువ కింద 79,360 ఎకరాలు మొత్తంగా 1,82,699 ఎకరాలు సాగు కావాల్సి ఉన్నది. డి-83 కాలువ ద్వారా ధర్మపురి, జూలపల్లి, పెద్దపల్లి, కమాన్ పూర్, రామగిరి, ముత్తారం, మంధని మండలాల 84.2 కిలోమీటర్లు ప్రవహించి పంటలకు సాగు నీరు అందించాల్సిన లక్ష్యం ఉన్నది. డి-86 కాలువ కూడా చొప్పదండి మీదుగా ఎలిగేడు, సుల్తానాబాద్, ఓదెల, కాల్యూశ్రీ రాంపూర్ మండలాల వరకు 54.2 కిలో మీటర్లు ప్రవహించి పంటలకు సాగునీటిని అందించాల్సి ఉంటుంది. అయితే పాలకుల నిరక్షణ, కాకతీయ కాలువకు పూర్తి సామర్థ్యం మేరకు నీరు రాకపోవడంతో 2014 దాకా డి-83, 86 కాలువల కింద కేవలం 1,82,699 ఎకరాలకు 1,35,197 ఎకరాలు మాత్రమే సాగుకు నోచుకున్నాయి. కొన్ని రోజుల క్రితమే వరద కాలువ నుంచి కాకతీయ కాలువకు లింక్ కెనాల్ ను అనుసంధానం చేయడంతో పెద్దపల్లి జిల్లా రైతుల దశ తిరిగిపోయింది. కెనాల్ చివరి ఆయకట్టు వరకూ సాగు నీరు పుష్కలంగా అందుతున్నది. దీంతో 30,277 ఎకరాలు అదనంగా సాగులోకి వచ్చాయి.

నాడు సగం పండితే.. సగం ఎండిన చివరి ఆయకట్టు

పెద్దపల్లి జిల్లాలో చివరి ఆయకట్టు రైతాంగానికి ప్రధాన ఆధారమైన డి83, 86 కాలువల కింద ప్రతి ఏడాది సగం పంట పండితే సగం పంట ఎండడం ఆనవాయితీగా వచ్చేది. ప్రతి ఏడాది రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోయేవారు. చివరి తడుపులు అందక నిద్రాహారాలు మాని కాల్యాల వెంట కాపలా కాస్తూ పంటలకు సాగు నీటిని మళ్లించుకునే పరిస్థితి ఉండేది. ఎగువన ఉన్న రైతులు దిగువకు నీళ్లు వెళ్లకుండా అడ్డుకుంటుండడంతో కాల్యాల వెంట ఉండే మండలాల రైతుల మధ్య తరచూ గొడవలు సంభవించేవి. చివరగా ఒకటి రెండు తడుపులు అందక ప్రతి ఏడాది రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోవడం, సాగుపై భరోసా లేక ఉన్న దాంట్లో సగం మాత్రమే సాగు చేసుకోవడం చేసే వారు. గతేడాది లింకు కెనాల్ ను అనుసంధానం చేయడం, కాల్యాలను పునరుద్ధరించడంతో చివరి ఆయకట్టు దాకా సాగు నీరు పుష్కలంగా అందుతున్నది.

భూగర్భ జలాలు పెరుగుతాయి

వరద కాలువ నీళ్లతో ఆయకట్టేతర ప్రాంతమైన మా ఐతుపల్లికి తాగు, సాగునీటి ఇబ్బందులు తొలగినాయి. కొత్తగా తాటిపల్లి వద్ద ఏర్పాటు చేసిన లింక్ కెనాల్ తోని రైతులకు అదనపు ప్రయోజనం జరుగుతున్నది. ఇంతకు ముందు ఎస్సారెస్సీ నిండితేనే నీళ్లు వచ్చేవి. కానీ, కొత్తగా లింక్ కెనాల్ తవ్విన తర్వాత ఎస్సారెస్సీ మెయిన్ కెనాల్ కు నీళ్లు వస్తున్నాయి. దీని వల్ల మా ఊరిలో దాదాపుగా 500 ఎకరాలకు రెండు పంటలకు సరిపడా నీళ్లు వస్తున్నాయి. భూగర్భ జలాలు బాగా పెరుగుతున్నాయి. సీఎం కేసీఆర్ కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మించుకుంటేనే మా రైతుల గోస తీరింది. ఆ ప్రాజెక్టు లేకుంటే ఐతుపల్లిలో వర్షాల వల్ల పండి పంటలే ఆదారమయ్యేవి. ఇప్పుడు గ్రామంలో రైతులందరూ సంతోషంగా ఉన్నారు. రెండు పంటలు పండిస్తున్నారు.

నాడు పంట ఎండితే గుండె మండి నిప్పు పెట్టిన.. ఇప్పుడు నీళ్లను చూసి సంబురపడుతున్న

మాది నగరంపల్లి. నాకు నాలుగేకరాల పొలం ఉన్నది. ఎస్సారెస్సీ డి-83 పరిధిలో చివరన ఉంటుంది. మేము ఎప్పుడు పంటసేనా దేవుని మీదే భారం. పండుతదా..? ఎందుతదా..? తెలువని పరిస్థితే ఉండేది. కేసీఆర్ సార్ సీఎం కాక ముందు పంట ఎండుడే ఉండేది. ఓ సారి పొలం ఈనింది. ఇగ ఒక్క తడువైతే పంట వండుతది అనుకుంటుంటే నీళ్లు రాలే. చానా గోసపడ్డ. బాధ పడ్డ. ఏడ్చిన. కానీ నా పొలం తడిసే దారే లేకుండా. బాధ అప్పుకోలేక గుండె రగిలి నా పంటను నిప్పు వెట్టుకున్న. సగం పండి, సగం ఎండిన పంటను కాలవెట్టి బాధ పడ్డ. ఇప్పుడు అల్లాంటి బాధలు లేవు. సీఎం కేసీఆర్ సార్ అచ్చినక మా కష్టాలన్నీ తీరినాయి. ఇప్పుడు పుష్కలంగా నా పొలంకాడికి ఎస్సారెస్సీ నీళ్లు వస్తున్నాయి. చూస్తేనే సంబురంగా ఉన్నది.

- పెగడ సంజీవ్ రైతు, నగరంపల్లి గ్రామం (మంధని మండలం)

నీళ్లకు ధోకా లేకుండా..

మాకు సాగు నీళ్లకు బాధే ఉండేది. తాగునీళ్లకు బాధే ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు అసలు నీళ్లకు ధోకా లేకుంటేనే అయింది.

పుష్కలంగా కాలువ నీళ్లు వస్తున్నాయి. నేను 15 ఎకరాల భూమి సాగు చేస్తున్నా. వరి, పత్తి, మిర్చి పంటలు వేసిన. గతంలో డి-86 పరిధిలోని కాల్యాల శ్రీరాంపూర్ మండలానికి కాలువ నీళ్లు రాక ఎప్పటికీ పంటలు ఎండిపోయేది. కానీ నేడు రెండు పంటలకు సరిపోయే విధంగా పుష్కలంగా కాలువ నీళ్లు అందుతున్నాయి. ఆంధ్రోళ్ల లెక్క మేం కూడా ఇప్పుడు రెండు పంటలను పండిస్తున్నం.

- కాసర్ల స్వయం ప్రకాశ్ రెడ్డి, రైతు, మల్కాల (కాల్యూశ్రీరాంపూర్ మండలం)

వలుమారు అజయ్య, రైతు, ఐతుపల్లి, పెగడపల్లి మండలం